LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTAS
VILNIAUS UNIVERSITETO LIETUVIŲ KALBOS KATEDRA

TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ KONFERENCIJA

JONAS JABLONSKIS IR BENDRINĖS LIETUVIŲ KALBOS ŠIMTMETIS

150-osioms kalbininko gimimo metinėms

JONAS JABLONSKIS AND A HUNDRED YEARS OF STANDARD LITHUANIAN LANGUAGE

International conference dedicated to
Jonas Jablonskis 150th birth anniversary

PROGRAMA

2010 m. spalio 7–8 d.
Vilnius

KONFERENCIJOS PROGRAMA / CONFERENCE PROGRAMME
Spalio 7 d. (ketvirtadienis) / 7 October (Thursday)

8.30–8.50 Dalyvių registracija
Participant Registration

PLENARINIS POSĖDIS / PLENARY SESSION

I dalis. Jonas Jablonskis, jo gyvenimas ir veikla
Part I. Jonas Jablonskis, His Life and Work

Konferencijų salė / Conference hall

Pirmininkės / Chairpersons:
prof. habil. dr. *REGINA KOŽENIAUSKIENĖ*,
doc. dr. *JOLANTA ZABARSKAITĖ*

9.00–9.15 Įžangos žodis / Introduction.
doc. dr. *JOLANTA ZABARSKAITĖ* (Lietuvių kalbos instituto direktorė / Director of the Institute of the Lithuanian Language)

9.15–9.45 *EGLĖ LUKĖNAITĖ-GRICIUVIENĖ*
Konstancijos ir Jono Jablonskių šeima: Jonas Jablonskis proanūkių akimis / Family of Konstancija and Jonas Jablonskiai: Jonas Jablonskis from the Perspective of His Grandchildren

9.45–10.15 *ARNOLDAS PIROČKINAS*
Dėl kurių ne kurių samprotavimų apie Jono Jablonskio kalbinę veiklą / On Several Considerations About Jonas Jablonskis' Linguistic Activities

10.15–10.45 *VITAS LABUTIS*
Jono Jablonskio kova su lietuvių spaudos draudimu /
Jonas Jablonskis' Struggle with the Lithuanian Press Ban

10.45–11.15 *GIEDRĖ ČEPAITIENĖ*
Jonas Jablonskis – varpininkas /
Jonas Jablonskis' Contribution to the Newspaper 'Varpas'

11.15–11.30 *Kavos pertrauka / Coffee break*

PLENARINIS POSĖDIS / PLENARY SESSION

II dalis. Bendrinės kalbos ir jų raida
Part II. Standard Languages and Their Evolution

Konferencijų salė / Conference hall

Pirmininkai / Chairpersons:
doc. dr. *DAIVA ALIŪKAITĖ*,
prof. dr. *CLIVE UPTON*

11.30–12.00 *GERHARD STICKEL*
The Evolution of a European Language: Standard German / Europos kalbos raida: bendrinė vokiečių kalba

12.00–12.30 *STEPHEN J. WALTON*
Ivar Aasen and the Genesis of the New Norwegian Written Language / Ivaras Aasenas ir naujosios norvegų rašomosios kalbos genezė

12.30–13.00 *CLIVE UPTON*
The Place of a 'Standard' Accent in a Standardised language: British English and Received Pronunciation / „Bendrinio" akcento vieta bendrinėje kalboje: britų anglų kalba ir įgytoji tartis

13.00–14.00 *Pietų pertrauka / Lunch break*

II POSĖDIS / SESSION II
I sekcija / Section 1

Jono Jablonskio darbai / Works of Jonas Jablonskis

Konferencijų salė / Conference hall

Pirmininkai / Chairpersons:
dr. *VILIJA SAKALAUSKIENĖ*,
doc. dr. *GINTAUTAS AKELAITIS*

14.00–14.20 *VILIJA SAKALAUSKIENĖ*
Jono Jablonskio leksikografinė veikla /
Jonas Jablonskis' Lexicographical Studies

14.20–14.40 *REGINA KOŽENIAUSKIENĖ*
Jono Jablonskio dėmesys stiliui /
Jonas Jablonskis' Attention to Style

14.40–15.00 *GINTAUTAS AKELAITIS*
Įterpiniai, jų aiškinimas Jono Jablonskio gramatikos darbuose / Interpretation of Parenthesis in Jonas Jablonskis' Studies of Grammar

15.00–15.10 *Pertraukėlė / Short break*

15.10–15.30 *ILONA ČIUŽAUSKAITĖ*
Jonas Jablonskis – vadovėlių mokykloms recenzentas: Švietimo ministerijos Knygų leidimo komisijos Jablonskiui recenzuoti pavesti kūriniai / Jonas Jablonskis – Reviewer of Coursebooks for Schools: Works Delegated to him for Reviewing by the Book Publishing Commission at the Ministry of Education

15.30–15.50 *VAIDA BUIVYDIENĖ*
Penkios Jono Jablonskio recenzijos – penki Juozo Damijonaičio „Lietuvių kalbos gramatikos mokslo pradžiai" leidimai / Five Reviews by Jonas Jablonskis – Five Editions of 'Primer of Lithuanian Grammar' by Juozas Damijonaitis

15.50–16.10 *Kavos pertrauka / Coffee break*

II POSĖDIS / SESSION II
II sekcija / Section 2

Kalbos kultūros problemos
Problems of Language Culture

Biblioteka / Library

Pirmininkės / Chairpersons:
doc. dr. *IRENA SMETONIENĖ*,
doc. dr. *DZINTRA ŠULCE*

14.00–14.20 *IRENA SMETONIENĖ, BRIGITA DAMBRAUSKAITĖ*
Vardininko taisymo istorija / History of Corrections of the Nominative

14.20–14.40 *LIONĖ LAPINSKIENĖ*
Petras Būtėnas – Jono Jablonskio darbų tęsėjas kalbos kultūros srityje / Petras Būtėnas – Successor of Jonas Jablonskis' Works in the Field of Language Culture

14.40–15.00 *DZINTRA ŠULCE*
Citvalodu īpašvārdu atveides problēmgadījumi latviešu valodā / Kitų kalbų tikrinių vardų vartojimo problemos latvių kalboje / Problems of the Usage of Foreign Proper Names in Latvian

15.00–15.10 *Pertraukėlė / Short break*

15.10–15.30 *VELGA LAUGALE*
Skolu nosaukumu normēšanas problēmas Latvijā / Latvijos mokyklų pavadinimų norminimo problemos / Problems of Standartization of the Names of Latvian Schools

15.30–15.50 *KĘSTUTIS BREDELIS*
Medicinos studentų kalbos sistemos taikymo įgūdžiai / Medical Students' Skills in Applying the Language System

15.50–16.10 *Kavos pertrauka / Coffee break*

BAIGIAMASIS POSĖDIS / CLOSING SESSION

Bendrinės kalbos šiandien: funkcionavimas ir norminimas
Standard Languages Today: Functioning and Codification

Konferencijų salė / Conference hall

Pirmininkai / Chairpersons:
dr. (HP) *RITA MILIŪNAITĖ*,
dr. *PEETER PÄLL*

16.10–16.30 *DAIVA ALIŪKAITĖ*, *JOLANTA JONČAITĖ*
Bendrinės kalbos domenai (nuostatų tyrimai) / Domains of Standard Language (Research on Language Attitudes)

16.30–16.50 *PEETER PÄLL*
Standard Language – for Whom and Why? /
Bendrinė kalba – kam ir kodėl?

16.50–17.10 *TIINA PAET*, *TUULI REHEMAA*
A New – 8th Edition of a Lexicon of Foreign Words /
Naujas – 8-asis „Tarptautinių žodžių žodyno“ leidimas

17.10–17.30 *RITA MILIŪNAITĖ*
Bendrinės kalbos normintojai skaitmeninio modernizmo sąlygomis / Standard Language Codifiers in the Context of Digimodernism

17.30 Konferencijos darbo apibendrinimas. Diskusijos /
Summing-up of the conference. Discussions

Vaišės ir ekskursija po Lietuvių kalbos instituto Lituanistikos židinį / Reception and excursion to The Heart of Lithuanian Studies

Spalio 8 d. (penktadienis) / 8 October (Friday)

Išvyka į Jono Jablonskio tėviškę Šakių r. /
Trip to homeland of Jonas Jablonskis in Šakiai district.